

2-Darajali Yuqumli
Kasallik1-Darajali Yuqumli
Kasallik**Qizamiq nima?**

Qizamiq virusi (Measles morbillivirus) infeksiyasi natijasida yuzaga keladigan o'tkir isitma va toshma bilan kechadigan kasallikdir. Bu kasallik **yo'tal, aksirish paytida ajraladigan tomchilar va havo orqali yuqadi**. Immuniteti bo'lmagan odam bemor bilan aloqada bo'lsa, 90% dan ortiq hollarda kasallanishi mumkin.
Ammo emlash orqali uni yetarli darajada oldini olish mumkin!

Asosiy alomatlari qanday?

※Inkubatsiya davri: 7-21 kun (o'rtacha: 10-12 kun)

Boshlang'ich davr

Yuqumliligi eng
kuchli bo'lgan davr



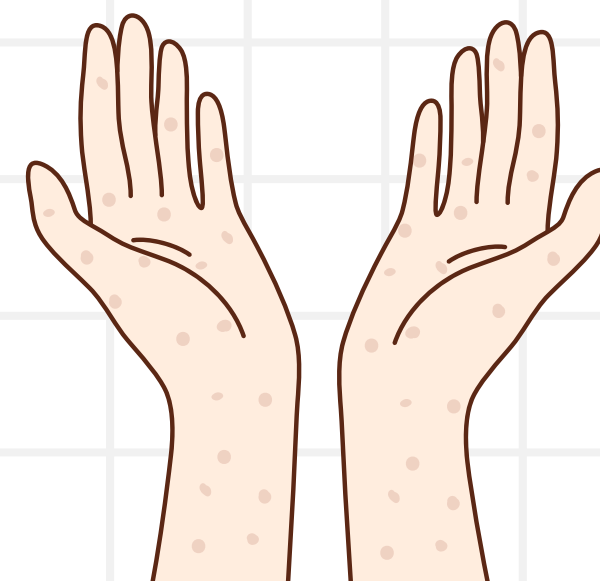
Isitma, yo'tal, burun
oqishi,
ko'z yallig'lanishi,
og'iz ichida dog'lar paydo
bo'lishi va boshqalar

Toshma davri

Umumiy alomatlar eng
og'ir kechadigan davr



Bo'yin orqasi, quloq osti,
tana, qo'l-oyoqlar,
kaft va oyoq tagida
qizil toshmalar paydo
bo'ladi.

Sog'ayish davri

Toshma yo'qolishi bilan
teri yuzasida rang
o'zgarishi qoldiradi.

*Bronxit-pnevmoniya, krup kabi nafas yo'llari kasalliklari, ich ketishi, o'tkir ensefalit kabi asoratlarda rivojlanishi mumkin.

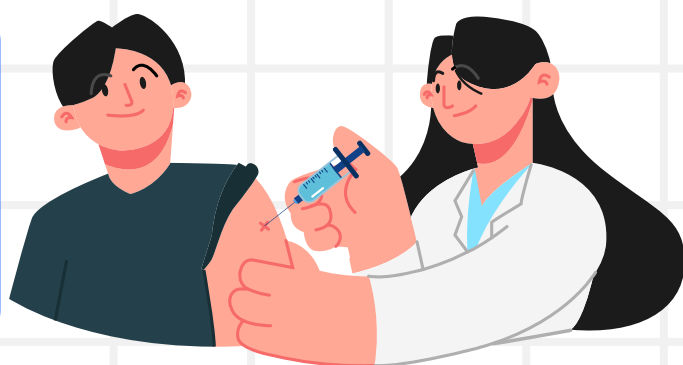
2-Darajali Yuqumli Kasallik

1-Darajali Yuqumli Kasallik

Chet elga safar qilganda, qanday profilaktika choralariga rioya qilish kerak?

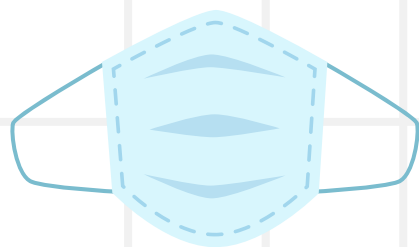
Mamlakatimiz qizamiqni yo'q qilish bo'yicha sertifikatni (WHO, 2014-yil)dan olgan. Biroq **chet eldan kirib kelgan** holatlar sababli mamlakat ichida bemorlar paydo bo'lishi va **kichik miqyosdagi tarqalish** ehtimoli mavjud.

Safardan oldin



- Qizamiqqa qarshi profilaktik emlash (MMR, epidemik parotit, qizilcha) **2 marta emlanganini tekshirib** ko'ring.
- Agar emlash haqida ma'lumot bo'lmasa yoki esingizda aniq bo'lmasa, safarga chiqishdan kamida 4 hafta oldin tibbiyot muassasasiga murojaat qilib, 4 hafta oralig'ida 2 marta emlaning.

davomida Safar



Odamlar ko'p bo'lgan joylarda **niqob taqish**.



Oqib turgan suvda kamida 30 soniya davomida sovun bilan **qo'lyuvish**.



Yo'talayotganda og'iz va burunni kiyim yengi bilan yopish.

Agar shubhali alomatlar (isitma, toshma va boshqalar) paydo bo'lsa.

Safardan keyin

Mamlakatga kirishda



Karantin xodimiga xabar berish.

Tibbiyot muassasasiga murojaat qilganda



Yaqin shifoxona yoki poliklinikaga oldindan telefon qilib, so'ng tashrif buyurish.
 *Chet elga safar qilganingizni albatta ma'lum qilish.
 Niqob taqish.
 Jamoat transportidan foydalanishni cheklash va boshqalar.
 Boshqa odamlar bilan aloqani imkon qadar kamaytirish.

2-Darajali Yuqumli
Kasallik1-Darajali
Yuqumli Kasallik**Nipah virusi infeksiyasi nima?**

Nipah virusi (Nipah virus) infeksiyasi tufayli yuzaga keladigan hayvondan odamga yuqadigan kasallikdir. Odamga yuqqanda **o'lim ko'rsatkichi 40–75%** ni tashkil etadi. **Vaksina va maxsus davolash vositasi mavjud emasligi sababli, bu juda xavfli kasallik bo'lib, oldini olish eng muhim hisoblanadi!**

Xavfli hudud (mamlakatlar)ga* tashrif buyurganda qanday profilaktika choralariga rioya qilish kerak?

* **Hindiston** : 2001–2025 yillarda 102 nafar bemor aniqlangan (72 nafari vafot etgan, o'lim darajasi 71%).

* **Bangladesh** : 2001–2025 yillarda 347 nafar bemor aniqlangan (249 nafari vafot etgan, o'lim darajasi 72%).



Meva bilan oziqlanuvchi ko'rshapalaklar, kasal cho'chqalar va boshqa (yovvoyi) **hayvonlar bilan aloqada bo'lishdan ehtiyot bo'lish.**



Xom xurmo sharbati kabi **ichimliklarni** hamda yerga tushib qolgan **mevalarni iste'mol qilishdan saqlanish.**



Kasal **bemorning qoni yoki boshqa tana suyuqliklari bilan bevosita aloqadan saqlanish.**



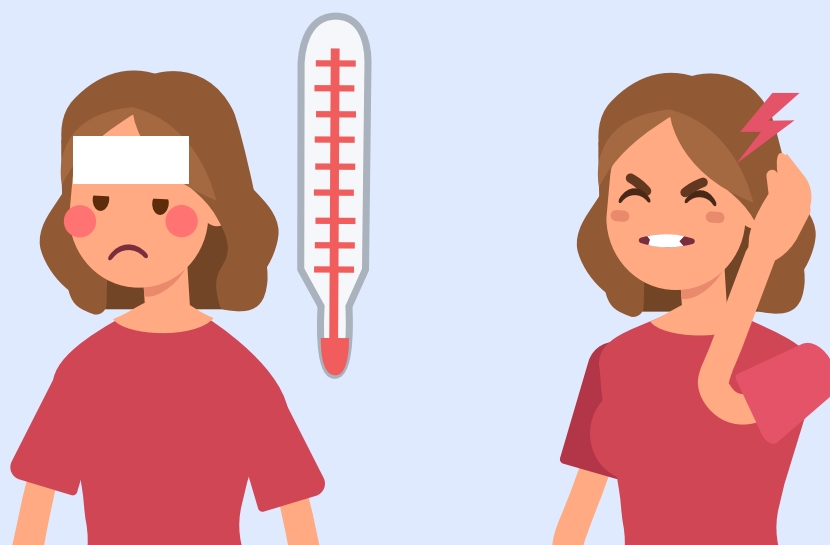
Qo'llarni sovun bilan kamida 30 soniya davomida **yuvishni odat qilish.**



Ifloslangan qo'llar bilan **yuzga tegmaslik.**

2-Darajali Yuqumli
Kasallik1-Darajali
Yuqumli Kasallik**Asosiy alomatlar qanday?**

Boshlang'ich alomatlar



Isitma, bosh og'rig'i, tomoq og'rig'i,
mushak og'rig'i va boshqa o'ziga xos
bo'lmagan alomatlar.

Kasallik og'ir bosqichga
o'tganda

Bosh aylanishi, uyquchanlik, ong pasayishi va
boshqa nevrologik alomatlar

**Agar yuqumli kasallikdan
shubhali alomatlar bo'lsa?****Mamlakatga kirishda**

isitma va boshqa shubhali alomatlar mavjud bo'lsa.

Karantin xodimiga xabar berish.

Q-CODE (yoki sog'liq holati so'rovnomasi)ni topshirish.

**Mamlakatga qaytgandan so'ng**

14 kun ichida isitma va boshqa shubhali alomatlar paydo
bo'lsa.

☎ 질병관리청 (1339) yoki hududingizdagi sanitariya-epidemiologiya
bo'limiga murojaat qiling.

*Maslahatlashuv vaqtida chet elga safar qilganingizni albatta ma'lum qiling.

